

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2009

tijdvak 1

Nederlands CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002). Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
 - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examens en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 50 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Bij de tekst(en) met vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
- 2 Bij de samenvatting is het de kandidaat niet toegestaan informatie-elementen in telegramstijl weer te geven. Voor een informatie-element dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend. Voor een informatie-element dat gedeeltelijk in telegramstijl is weergegeven, kan maximaal de helft van het aantal scorepunten worden toegekend.
- 3 Indien door de kandidaat tussen twee informatie-elementen een aantoonbaar onjuist (onlogisch) verband wordt gelegd, dient voor ten minste één van beide informatie-elementen geen score te worden toegekend.
- 4 Voor een kandidaat zoals bedoeld in het Eindexamenbesluit artikel 55, derde lid, wordt bij het onderdeel Schrijfvaardigheid een aangepaste aftrekregeling voor taalgebruik toegepast. Dit betreft een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin het eindexamen wordt afgelegd, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is.
De aangepaste aftrekregeling is niet van toepassing voor kandidaten met een leesbeperking (dyslexie), die niet vallen onder artikel 55 lid 3.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het antwoordmodel) niet meegeteld.

Tekst 1

1 A

2 C

3 A

4 B

5 D

6 **maximumscore 2**

Drie van de volgende:

- Lichaam/lijf/leeftijd
- Talent / (erfelijke) aanleg
- Omgeving
- Gedrag

Indien drie antwoorden goed	2
Indien twee antwoorden goed	1
Indien minder dan twee antwoorden goed	0

7 **maximumscore 1**

In alinea 8.

Ook goed: in alinea 7.

8 **maximumscore 2**

- De hersenen zijn minder kneedbaar dan bij een kind.
en/of Het leren gaat moeilijker dan bij een kind 1
- Een volwassene weet meer dan een kind.
en/of Een volwassene kan sneller betekenissen leren dan een kind 1

9 D

10 D

Tekst 2

11 maximumscore 11

In een goede samenvatting komen de volgende elementen voor.

11.1 maximumscore 1

Moderne mensen slapen slecht / slapen korter dan vroeger / hebben een voortdurend slaapgebrek.

11.2 maximumscore 1

Het leven 's avonds en 's nachts wordt steeds drukker en/of opwindender.

11.3 maximumscore 2

- moeheid en/of lichamelijke uitputting 1
- depressiviteit / beschadigde geestelijke gezondheid 1

11.4 maximumscore 1

- 1 ratten gewennen aan een hoeveelheid slaap
- 2 de ratten vervolgens uit de slaap houden
- 3 dan de gevoeligheid voor serotonine bij de ratten meten / de gevolgen voor de rattenhersenen meten / het effect op de rattenhersenen bepalen

Opmerking

Alle drie fasen moeten genoemd zijn.

11.5 maximumscore 2

- De gevoeligheid voor serotonine was bij de ratten sterk verminderd (net als bij depressieve mensen) 1
- Er trad verandering op in de hersenen / in het hersendeel dat stemmingen en emoties regelt / in bepaalde hersenfuncties van ratten 1

11.6 maximumscore 1

De slaapbehoefte van mensen is sterk verschillend / hangt van veel factoren af / is moeilijk te bepalen.

11.7 maximumscore 2

- Vroeger kwam het onderbroken slapen meer voor dan nu 1
- De onderbroken slaap past beter bij het natuurlijke slaapritme van de mens 1

11.8 maximumscore 1

in twee gedeelten slapen / onderbroken slapen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Het is de kandidaat geoorloofd in zijn samenvatting de informatie-elementen in een andere volgorde weer te geven dan in bovenstaande opsomming, mits de samenhang tussen de informatie-elementen in overeenstemming blijft met die van de samen te vatten tekst.

11.9 Regeling met betrekking tot de woordgrensoverschrijding

Voor de eerste overschrijding met 10 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dient per 10 woorden steeds 1 scorepunt te worden afgetrokken tot een maximum van 11 scorepunten. De toepassing van de aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een score lager dan 0 bij deze opgave.

Schematisch:

151-160: 0 scorepunten aftrek;
 161-170: 1 scorepunt aftrek;
 171-180: 2 scorepunten aftrek;
 181-190: 3 scorepunten aftrek;
 191-200: 4 scorepunten aftrek;
 201-210: 5 scorepunten aftrek;
 211-220: 6 scorepunten aftrek;
 221-230: 7 scorepunten aftrek;
 231-240: 8 scorepunten aftrek;
 241-250: 9 scorepunten aftrek;
 251-260: 10 scorepunten aftrek;
 meer dan 260: 11 scorepunten aftrek.

NB In het programma WOLF vermeldt u de score van de kandidaat op elk van de acht afzonderlijke inhoudselementen bij de labels 11.1 tot en met 11.8. Bij label 11.9 voert u de aftrekpunten voor de woordgrensoverschrijding in als een positief getal.

Tekst 3

12 D

13 A

14 C

Tekst 4

15 B

Vraag	Antwoord	Scores
16	B	
17	C	
18	C	
19	maximumscore 1 “Soms laten ze er een vakantie voor schieten om de operatie van de hond te bekostigen.” (regels 102-104)	
20	maximumscore 1 “Ik zie in de toekomst het niveau van de diergeneeskunde zich zeker nog verder ontwikkelen.” (regels 114-116)	
21	C	
22	B	
23	maximumscore 1 Je kunt met je hond ook naar een beautysalon.	
	Indien meer dan 10 woorden zijn gebruikt	0
24	B	
25	B	

Schrijfofdracht

Vraag	Aftrekregels	Aftrek
-------	--------------	--------

26 maximumscore 13

26.1 maximumscore 6

Aftrek inhoud

De score is 6 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- uitleg bedoeling Maatschappelijke Stage 1
- twee verschillende eisen aan een gekozen project, per element 1
- verklaring voor keuze project 1
- twee verschillende reacties op de keuze, per element 1
- de twee voorwaarden van de beheerders voor hun medewerking, per element 1
- twee verschillende werkzaamheden, per element 1
- eigen mening over het nut van de Maatschappelijke Stage 1
- twee verschillende argumenten voor mening, per element 1

26.2 maximumscore 4

Aftrek taalgebruik

De score is 4 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

- één of twee formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 1
- drie of vier formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 2
- vijf of meer formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 3
- één of twee spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten) 1
- drie of meer spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten) 2
- twee of meer interpunctiefouten 1

Voor kandidaten vallend onder artikel 55, lid 3, geldt de volgende aangepaste aftrekregeling voor taalgebruik:

- één tot en met zes formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 1
- zeven tot en met twaalf formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 2
- dertien of meer formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 3
- één tot en met zes spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten) 1
- zeven of meer spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten) 2
- zes of meer interpunctiefouten 1

26.3 maximumscore 3

Aftrek presentatie/conventies

De score is 3 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen geheel of gedeeltelijk onjuist zijn of ontbreken:

- passende titel 1
- samenhang 1
- logische volgorde 1
- alinea-indeling 1
- verzorgde indruk 1
- naam en klas, per element 1

NB In het programma Wolf vermeldt u de scores van de kandidaat op elk van de drie afzonderlijke beoordelingscriteria.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 3 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

- tekst 1 Naar een artikel van Monique Kitze, Quest, april 2007
- tekst 2 Naar een artikel van José van der Sman, Elsevier, 7 maart 2007
- tekst 3 Naar een advertentie in Volkskrant Magazine, 1 oktober 2005
- tekst 4 Naar een artikel van Miriam van den Brand, De Stentor, 26 mei 2007